

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PAREIŠKĖJO – PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISMO PRAŠYMO IŠTIRTI, AR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ KODEKSO 214¹⁰ STRAIPSNIO 1 DALIS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 192 STRAIPSNIO 1 DALIS NEPRIEŠTARAUJA LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 31 STRAIPSNIO 4 DALIAI, KONSTITUCINIAM TEISINĖS VALSTYBĖS PRINCIPUI

2006 m. lapkričio 13 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Armano Abramavičiaus, Tomos Birmontienės, Egidijaus Kūrio, Kęstučio Lapinsko, Zenono Namavičiaus, Ramutės Ruškytės, Vytauto Sinkevičiaus, Stasio Stačioko, Romualdo Kęstučio Urbaičio,

sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvastė pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁰ straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 192 straipsnio 1 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 4 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

I

Pareiškėjas – Panevėžio apygardos teismas nagrinėjo baudžiamąją bylą. Teismas nutartimi bylos nagrinėjimą sustabdė ir kreipėsi į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ir ATPK) 214¹⁰ straipsnio 1 dalis ir Baudžiamojo kodekso (toliau – ir BK) 192 straipsnio 1 dalis neprieštarauja Konstitucijos 31 straipsnio 4 daliai,

konstituciniam teisinės valstybės principui.

Šis prašymas Konstituciniame Teisme buvo gautas 2006 m. rugsėjo 13 d.

II

Pareiškėjas prašymą grindžia šiais argumentais.

1. BK 192 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta baudžiamoji atsakomybė tam, kas neteisėtai atgamino literatūros, mokslo ar meno kūrinį ar jo dalį arba importavo, eksportavo, platino, gabeno ar laikė komercijos tikslais neteisėtas jų kopijas, jeigu jų kopijų bendra vertė pagal teisėtų kopijų mažmenines kainas viršijo 100 minimalių gyvenimo lygių (toliau – MGL) dydžio sumą.

Pareiškėjo teigimu, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, kad BK 192 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta baudžiamoji atsakomybė už skirtingų rūšių nusikalstamas veikas: 1) neteisėtą literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio ar jo dalies atgaminimą; 2) neteisėtų literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio ar jo dalies kopijų importavimą, eksportavimą, platinimą, gabenimą ar laikymą komercijos tikslais. Pareiškėjo prašyme teigiama, kad, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo aiškinimu, BK 192 straipsnio 1 dalyje numatytas objektyvusis didesnės nei 100 MGL mažmeninės kainos požymis yra siejamas su baudžiamąja atsakomybe už „antros grupės“ nusikalstamas veikas ir nėra būtinas atsirasti baudžiamajai atsakomybei už neteisėtą literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio ar jo dalies atgaminimą.

2. ATPK 214¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatyta administracinė atsakomybė už neteisėtą literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines), audiovizualinio kūrinio ar fonogramos viešą atlikimą, atgaminimą, viešą paskelbimą, kitoki panaudojimą bet kokiais būdais ir priemonėmis siekiant turtinės naudos, taip pat neteisėtų kopijų platinimą, laikymą, importavimą, eksportavimą ar gabenimą siekiant turtinės naudos.

3. Pagal ATPK 9 straipsnio 2 dalį administracinė atsakomybė už ATPK numatytus teisės pažeidimus atsiranda, jeigu savo pobūdžiu šie pažeidimai pagal galiojančius įstatymus neužtraukia baudžiamosios atsakomybės.

Pasak pareiškėjo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo aiškinimu, neteisėtas kūrinio ar jo dalies atgaminimas kaip nusikaltimas atibojamas nuo administracinio teisės pažeidimo kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus kaltininko veikos pavojingumo pobūdį ir laipsnį; vertinant kaltininko veikos pavojingumo pobūdį ir laipsnį gali būti atsižvelgiama ir į tokį kriterijų kaip kūrinio ar jo dalies originalo kaina.

4. Pareiškėjo teigimu, BK 192 straipsnio 1 dalyje ir ATPK 214¹⁰ straipsnio 1 dalyje yra nustatyta baudžiamoji ir administracinė atsakomybė už iš esmės analogišką veiką – neteisėtą meno kūrinio atgaminimą. Tačiau palyginus BK 192 straipsnio 1 dalyje ir ATPK 214¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą matyti, kad administracinė atsakomybė už neteisėtą meno kūrinio atgaminimą galima tik įrodžius, jog asmuo siekė turtinės naudos, – tai yra būtinas šios neteisėtos

veikos (jos sudėties) kvalifikuojantis požymis.

Tuo tarpu baudžiamajai atsakomybei pagal BK 192 straipsnio 1 dalį atsirasti toks siekimas nėra būtinas – čia pakanka paties kūrinio neteisėto atgaminimo fakto.

Taigi, pareiškėjo nuomone, įstatymų leidėjas už visuomenei pavojingesnę veiką nustatė ne baudžiamąją, bet švelnesnės rūšies teisinę atsakomybę, būtent administracinę.

5. Pareiškėjo prašyme, remiantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija, teigiama, kad teisinėje valstybėje įstatymų leidėjas turi teisę ir kartu pareigą įstatymais uždrausti veikas, kuriomis daroma esminė žala asmenų, visuomenės ar valstybės interesams arba keliama grėsmė, kad tokia žala atsiras; įstatymuose apibrėžiama, kokios veikos pripažįstamos nusikalstamomis, ir nustatomos bausmės už jų padarymą, jais asmenys ir visuomenė saugomi nuo nusikalstamų kėsinių grasinant bausmėmis ir nustatomi pagrindai, kuriais remiantis nusikaltę asmenys yra baudžiami norint juos pataisyti; nustatydamas, kokios veikos yra nusikalstamos, taip pat baudžiamąją atsakomybę už jas, įstatymų leidėjas yra saistomas Konstitucijoje įtvirtintų prigimtinio teisingumo ir proporcingumo principų, kitų teisinės valstybės reikalavimų. Pagal šį konstitucinį principą *inter alia* yra reikalaujama, kad diferencijuotas teisinis reguliavimas būtų grindžiamas tik atitinkamais teisės aktais reguliuojamų visuomeninių santykių subjektų padėties objektyviais skirtumais, kad teisinių santykių subjektai galėtų žinoti, ko iš jų reikalauja teisė, kad įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas būtų aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktų formulotės būtų tikslios, kad būtų užtikrinama teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna, kad teisės aktuose nebūtų nuostatų, vienu metu skirtingai reguliuojančių tuos pačius visuomeninius santykius, kad teisinių santykių subjektai galėtų savo elgesį orientuoti pagal teisės reikalavimus.

Pareiškėjo nuomone, konstitucinis teisinės valstybės principas, Konstitucijos 31 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyta, kad asmuo, kaltinamas padaręs nusikaltimą, turi teisę, kad jo bylą viešai ir teisingai išnagrinėtų nepriklausomas ir bešališkas teismas, šio straipsnio 4 dalis, kurioje nustatyta, kad bausmė gali būti skiriama ar taikoma tik remiantis įstatymu, taip pat Konstitucijos 109 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatyta, jog teisėjai, nagrinėdami bylas, klauso tik įstatymo, suponuoja teisėjo (teismo) pareigą teisingai pritaikyti įstatymą. O ši pareiga yra tiesiogiai susijusi su reikalavimais įstatymui: pats įstatymas turi būti aiškus, tikslus, nedviprasmiškas; sankcija turi būti numatyta laikantis atsakomybės proporcingumo principo; už visuomenei mažiau pavojingą veiką neturi būti taikoma griežtesnė atsakomybė.

Pareiškėjo prašyme teigiama, kad baudžiamosios atsakomybės taikymo sąlygos turi būti nustatytos aiškiai ir pakankamai konkrečiai, o baudžiamoji atsakomybė turi būti taikoma tik tada, kai baudžiamojon atsakomybėn traukiamo asmens padaryta veika tiksliai atitinka BK nurodytus nusikalstamos veikos sudėties požymius. Remiantis Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija teigiama, kad pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos

7 straipsnio 1 dalį nusikalstamos veikos turi būti aiškiai apibrėžtos įstatyme, individui iš atitinkamo įstatymo teksto arba prireikus – pasinaudojus teisiniu to įstatymo interpretavimu reikia turėti galimybę žinoti, kokie jo veiksmai ar neveikimas gali užtraukti baudžiamąją atsakomybę.

6. Pareiškėjui kilo abejonių, ar už visuomenei pavojingesnę veiką nustačius ne baudžiamąją, bet švelnesnės rūšies teisinę atsakomybę, būtent administracinę, nėra pažeidžiamas atsakomybės proporcingumo principas.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

I

1. Pareiškėjo prašyme tiesiogiai nenurodoma, kurios redakcijos ATPK ir BK straipsnių nuostatų atitiktis Konstitucijai yra ginčijama. Iš pareiškėjo prašymo argumentų ir prašymo priedų matyti, kad pareiškėjui abejonių kilo dėl to, ar Konstitucijai neprieštarauja ATPK 214¹⁰ straipsnio „Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimas“ (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalis ir BK 192 straipsnio „Literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų platinimas, gabenimas ar laikymas“ (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalis.

2. ATPK 214¹⁰ straipsnyje „Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimas“ (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) nustatyta:

„Neteisėtas literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines), audiovizualinio kūrinio ar fonogramos viešas atlikimas, atgaminimas, viešas paskelbimas, kitoks panaudojimas bet kokiais būdais ir priemonėmis siekiant turtinės naudos, taip pat neteisėtų kopijų platinimas, laikymas, importavimas, eksportavimas ar gabenimas siekiant turtinės naudos –

užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio iki dviejų tūkstančių litų su kūrinio ar fonogramos neteisėtų kopijų ir jų gamybos priemonių ar įrangos konfiskavimu.

Tokie pat veiksmai, padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytus pažeidimus, –

užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki trijų tūkstančių litų su kūrinio ar fonogramos neteisėtų kopijų ir jų gamybos priemonių ar įrangos konfiskavimu.

Pastaba. Kūrinio ar fonogramos neteisėtų kopijų gamybos priemonės ar įranga – techninė įranga, medžiagos ir kitos priemonės, kurios išimtinai ar dažniausiai naudojamos kūrinio ar fonogramos neteisėtoms kopijoms atgaminti ir (ar) platinti arba kurių paskirtis ir naudojimo tiesioginis tikslas – atgaminti ir (ar) platinti neteisėtas kūrinio ar fonogramos kopijas.“

3. BK 192 straipsnyje „Literatūros, mokslo, meno ar kitokio kūrinio neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų platinimas, gabenimas ar laikymas“ (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) nustatyta:

„1. Tas, kas neteisėtai atgamino literatūros, mokslo, meno ar kitokį kūrinį ar jo dalį arba importavo, eksportavo, platino, gabeno ar laikė komercijos tikslais neteisėtas jų kopijas, jeigu kopijų bendra vertė pagal teisėtų kopijų mažmenines kainas viršijo 100 MGL dydžio sumą,

baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

2. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.“

II

1. Iš pareiškėjo prašymo argumentų matyti, kad abejonių dėl ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalies ir BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalies atitikties Konstitucijai jam kilo dėl to, kad, pareiškėjo teigimu, už visuomenei labiau pavojingą veiką – neteisėtą meno kūrinio atgaminimą siekiant turtinės naudos yra nustatyta švelnesnė, būtent administracinė, atsakomybė, o už mažiau pavojingą veiką – griežtesnė, būtent baudžiamoji, atsakomybė.

2. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas, paisydamas Konstitucijos, *inter alia* iš jos kylančio teisės sistemos nuoseklumo, vidinio neprieštaravimo imperatyvų, gali pasirinkti, kurios teisės šakos normomis apibrėžti tam tikrus teisės pažeidimus ir kokias sankcijas (baudžiamąsias, administracines ar kt.) už juos nustatyti, kad nustatant sankcijas už teisės pažeidimus privalu paisyti konstitucinio teisinės valstybės principo, *inter alia* protingumo, teisingumo, proporcingumo reikalavimų, taip pat kad įstatymų leidėjas turi siekti tarpšakinio administracinių ir baudžiamųjų sankcijų suderinamumo (Konstitucinio Teismo 2005 m. lapkričio 10 d. nutarimas). Administracinių ir baudžiamųjų sankcijų tarpšakinis nesuderinamumas gali apsunkinti teisingumo principo įgyvendinimą (Konstitucinio Teismo 1997 m. lapkričio 13 d. nutarimas).

Kartu pažymėtina, kad, kaip savo 2005 m. lapkričio 10 d. nutarime yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, įvairių rūšių teisinės atsakomybės už teisės pažeidimus įtvirtinimas savaime negali būti pagrindu kvestionuoti atitinkamo įstatymuose nustatyto teisinio reguliavimo atitiktį konstituciniams lygiateisiškumo ir teisinės valstybės principams; vien tai, kad įstatymuose tam tikros teisei priešingos veikos apibrėžiamos kaip administraciniai teisės pažeidimai (net jeigu už juos nustatytos administracinės nuobaudos savo griežtumu prilygsta kriminalinėms bausmėms), o kitos – kaip nusikaltimai ar kitos baudžiamuosius įstatymus pažeidžiančios veikos, savaime nereiškia, kad yra nukrypstama nuo konstitucinių teisinės valstybės ar asmenų lygiateisiškumo principų.

3. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas pagal pareiškėjo – Vilniaus miesto 3-jojo apylinkės teismo prašymą ištirti, ar ATPK 214¹⁰ straipsnis neprieštarauja Konstitucijos 23 straipsniui, Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui, 2000 m. liepos 5 d. priėmė nutarimą „Dėl

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁰ straipsnio 1 dalies atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, kuriuo *inter alia* pripažino, kad ATPK 214¹⁰ straipsnio 1 dalis neprieštarauja Konstitucijai.

Šis Konstitucinio Teismo nutarimas tebegalioja.

4. Konstatuotina, kad ATPK 214¹⁰ straipsnio 1 dalis, kuri Konstitucinio Teismo 2000 m. liepos 5 d. nutarimu buvo pripažinta neprieštaraujančia Konstitucijai, – tai ATPK 214¹⁰ straipsnio „Autorinių ir gretutinių autorinėms teisių pažeidimas“ (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalis, kurioje nustatyta:

„Neteisėtas (neturint autoriaus arba garso ir (ar) vaizdo įrašo gamintojo, arba jų teisių perėmėjų leidimo) literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazes) arba garso ir (ar) vaizdo įrašo atgaminimas, platinimas, viešas atlikimas, kitoks panaudojimas bet kokiais būdais ir priemonėmis komerciniams tikslams, taip pat laikymas tokiems tikslams –

užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio iki dviejų tūkstančių litų su neteisėtai išleistų, atgamintų, platinamų, kitaip naudojamų ar laikomų egzempliorių konfiskavimu, taip pat neteisėto atgaminimo įrangos konfiskavimu.“

5. Palyginus pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo ginčijamą ATPK 214¹⁰ straipsnio „Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimas“ (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalį su ATPK 214¹⁰ straipsnio „Autorinių ir gretutinių autorinėms teisių pažeidimas“ (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalimi, kuri Konstitucinio Teismo 2000 m. liepos 5 d. nutarimu buvo pripažinta neprieštaraujančia Konstitucijai, matyti, kad jose už „neteisėtą <...> meno kūrinio <...> atgaminimą“ nustatyta iš esmės tokia pati administracinė atsakomybė.

6. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

7. Taigi nors ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalis buvo pakeista, negalima teigti, jog yra teisinis pagrindas pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo nurodytu aspektu vėl kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad šis dar kartą ištirtų iš esmės tokio paties teisinio reguliavimo atitiktį Konstitucijai, nes dėl to, kad ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalis Konstitucinio Teismo 2000 m. liepos 5 d. nutarimu buvo pripažinta neprieštaraujančia Konstitucijai, dėl atitinkamo teisinio reguliavimo konstitucingumo teisę taikančioms institucijoms (teismams taip pat) jau negali kilti abejonių.

Pareiškėjo prašymą šia apimtimi atsisakytina nagrinėti.

8. Kita vertus, šiame kontekste paminėtina, kad, kaip savo 2006 m. kovo 28 d. nutarime yra

konstatavęs Konstitucinis Teismas, „nė vienas iš Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalyje numatytų atsisakymo nagrinėti pareiškėjo prašymą pagrindų (prašymas paduotas institucijos ar asmens, neturinčių teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą (1 punktas); prašymo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui (2 punktas); prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas (3 punktas); Konstitucinis Teismas yra pradėjęs nagrinėti bylą dėl to paties dalyko (4 punktas); prašymas grindžiamas ne teisiniais motyvais (5 punktas)) negali būti aiškinamas kaip sudarantis teisinę prielaidą atitinkamą bylą nagrinėjančiam teismui taikyti tokį įstatymą ar kitą teisės aktą (jo dalį), kurio atitiktimi Konstitucijai (kitam aukštesnės galios teisės aktui) tas teismas abejoja“.

Taigi tai, kad nėra teisinio pagrindo pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo nurodytu aspektu vėl kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad šis dar kartą ištirtų ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalyje buvusio nustatyto ir ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje iš esmės pakartoto teisinio reguliavimo atitiktį Konstitucijai, nes dėl to, kad ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalis Konstitucinio Teismo 2000 m. liepos 5 d. nutarimu buvo pripažinta neprieštaraujančia Konstitucijai, dėl atitinkamo teisinio reguliavimo konstitucingumo teismams jau negali kilti abejonių, jokių būdu nereiškia, kad ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalies atitiktis Konstitucijai apskritai negali būti ginčijama Konstituciniame Teisme kitais aspektais – tais, kuriais šioje dalyje nustatytas teisinis reguliavimas nėra tapatus nustatytajam ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalyje (kurios atitiktis Konstitucijai, kaip minėta, jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir kuri Konstitucinio Teismo 2000 m. liepos 5 d. nutarimu buvo pripažinta neprieštaraujančia Konstitucijai).

9. Iš pareiškėjo prašymo argumentų matyti, kad pareiškėjas abejoja ne tuo, ar Konstitucijai neprieštarauja atskirai paimta ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalis ir atskirai paimta BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalis, o tuo, ar Konstitucijai neprieštarauja minėtų ATPK ir BK straipsnių dalys, paimtos kartu, nes, kaip minėta, pareiškėjo teigimu, ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje už neteisėtą meno kūrinio atgaminimą yra nustatyta griežtesnė teisinė atsakomybė negu BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalyje. Taigi pareiškėjo abejonės, ar ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalis ir BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalis neprieštarauja Konstitucijai dėl to, kad už, pareiškėjo nuomone, visuomenei pavojingesnę veiką nustačius ne baudžiamąją, bet švelnesnę rūšies teisinę atsakomybę, būtent administracinę, yra pažeidžiamas atsakomybės proporcingumo principas, grindžiamos ne tokiais argumentais, iš kurių būtų matyti, kodėl atskirai paimta ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalis

ir atskirai paimta BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalis minėtu atsakomybės proporcingumo aspektu prieštarauja Konstitucijai, o tokiais, iš kurių matyti, kad nurodytos ATPK ir BK straipsnių dalys, pareiškėjo nuomone, prieštarauja Konstitucijai dėl to, kad nėra darnos tarp teisinę atsakomybę nustatančios vienos teisės šakos, t. y. administracinės teisės, normų ir kitos teisės šakos, t. y. baudžiamosios teisės, normų. Šiame kontekste pabrėžtina, kad pareiškėjo prašyme nėra pateikta argumentų, iš kurių matytųsi, ar jis abejoja BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalies atitiktimi Konstitucijai (dėl to, kad ginčijamoje BK straipsnio dalyje nustatyta teisinė atsakomybė yra per švelni, palyginti su teisine atsakomybe, nustatyta ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje), ar ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalies atitiktimi Konstitucijai (dėl to, kad ginčijamoje ATPK straipsnio dalyje nustatyta teisinė atsakomybė yra per griežta, palyginti su teisine atsakomybe, nustatyta BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalyje).

Taigi pareiškėjas iš esmės abejoja atitinkamų ATPK ir BK straipsnių dalių tarpusavio suderinamumu.

10. Pagal Konstituciją Konstitucinis Teismas nesprendžia vienodos galios teisės aktų suderinamumo, konkurencijos klausimų (Konstitucinio Teismo 1999 m. rugsėjo 29 d. sprendimas). Jeigu įstatymuose yra neaiškumų, dviprasmybių, spragų, jas pašalinti yra įstatymų leidėjo pareiga (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugsėjo 23 d. sprendimas).

Jeigu Konstitucinio Teismo yra prašoma išspręsti vienodos galios teisės aktų suderinamumo, konkurencijos klausimą, toks prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą tai yra pagrindas atsisakyti nagrinėti prašymą (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugsėjo 23 d. sprendimas).

11. Kita vertus, tai anaipol nereiškia, kad tam tikrais atvejais teisės aktų (jų dalių) nesuderinamumas negali suponuoti jų (ar kai kurių iš jų) prieštaravimo Konstitucijai ir kad Konstitucinis Teismas tam tikromis aplinkybėmis negali to konstatuoti.

12. Šiame Konstitucinio Teismo sprendime konstatavus, kad nėra teisinio pagrindo pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo nurodytu aspektu vėl kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad šis dar kartą ištirtų ATPK 214¹⁰ straipsnio (1998 m. vasario 24 d. redakcija) 1 dalyje buvusio nustatyto ir ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje iš esmės pakartoto teisinio reguliavimo atitikimą Konstitucijai, ir kad pareiškėjo prašymą šia apimtimi atsisakytina nagrinėti, konstatuotina, kad pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo argumentai, kuriais grindžiama jo abejonė dėl BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalies atitikties Konstitucijai, nebegali būti priimti, nes tie argumentai siejami su BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalyje ir ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo tarpusavio santykiu.

13. Taigi pareiškėjo prašymas ištirti *inter alia* BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalies atitiktį Konstitucijai neatitinka Konstitucinio Teismo įstatymo 67 straipsnio 2 dalies 5 punkto, pagal kurį teismo nutartyje, kuria kreipiamasi į Konstitucinį Teismą dėl teisės akto atitikties Konstitucijai, turi būti nurodyti teismo nuomonės dėl įstatymo ar kito teisės akto prieštaravimo Konstitucijai teisiniai argumentai.

14. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnį, jeigu prašymas arba jo priedai neatitinka Konstitucinio Teismo įstatymo *inter alia* 67 straipsnyje nustatytų reikalavimų, prašymas gražinamas pareiškėjui (1 dalis); prašymo gražinimas neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti buvę trūkumai (2 dalis).

15. Taigi pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo prašymas ištirti *inter alia* BK 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 1 dalies atitiktį Konstitucijai gražintinas pareiškėjui. Tai nereiškia, kad šioje dalyje nustatyto teisinio reguliavimo konstitucingumas apskritai negali būti ginčijamas Konstituciniame Teisme, to nesiejant su teisiniu reguliavimu, nustatytu ATPK 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija) 1 dalyje, ir šių dalių tarpusavio santykiu.

III

1. Konstitucinio Teismo įstatymo 67 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta, kad prie teismo nutarties pridedamas ginčijamo teisės akto viso teksto nuorašas. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalį (2005 m. liepos 7 d. redakcija) oficialus įstatymų ir kitų teisės aktų paskelbimas yra jų paskelbimas leidinyje „Valstybės žinios“. Pagal Konstitucinio Teismo reglamento VI skyriaus 1 skirsnio 15 punktą ginčijamo teisės akto (jo dalies) nuorašu laikytinas teisės akto tekstas, paskelbtas „Valstybės žiniuose“.

2. Prie pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo prašymo yra pridėtos ne oficialiai „Valstybės žiniuose“ paskelbtų Baudžiamojo kodekso ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso ginčijamų nuostatų teksto kopijos, o kitokios šių nuostatų teksto kopijos.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 28, 69, 70 straipsniais, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

1. Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁰ straipsnio (2002 m. gruodžio 10 d. redakcija; Žin., 2002, Nr. 124-5623) 1 dalis neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 4 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

2. Pareiškėjo – Panevėžio apygardos teismo prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 192 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija; Žin., 2000, Nr. 89-2741)

1 dalis neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 4 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui, grąžinti pareiškėjui.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Sprendimas skelbiamas Lietuvos Respublikos vardu.

Konstitucinio Teismo teisėjai:

Armanas Abramavičius

Toma Birmontienė

Egidijus Kūris

Kęstutis Lapinskas

Zenonas Namavičius

Ramutė Ruškytė

Vytautas Sinkevičius

Stasys Stačiokas

Romualdas Kęstutis Urbaitis